

Niisugused muudatused halvendaksid oluliselt tervishoiutöötajate töötingimusi ja vähendaksid töötasu. Haiglahid on juba pikka aega soovinud tervishoiu erandite tegemist, kuna nad ei suuda arstide ja õdede puuduse tõttu kehtiva töölepingu seaduse puhkeaja nõudeid täita. Samuti on üldiselt teada, et haiglates tehakse suur osa valvetööst ületundidena, mille hüvitamisel sageli seadust ei täideta või mis üldse kirja panemata jäetakse. Haiglate liidu ettepanekute eesmärk on seadustada seaduserikkumised.

Eelmised ministrid ei ole tervishoiutöötajate teistest halvemini kohtlemist võimalikuks pidanud, aga tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovskiga on on tööandjad ilmselt kokkuleppele saanud. Seaduse muutmise kava, mis lubaks valveaega ehk arstide koduvalveid korraldada ilma puhkeaja norme arvestamata, on juba kooskõlastamisel, uued ettepanekud on järgmine samm.

Töölepingu seaduse järgi peab töötaja saama iga nädal (7 päeva jooksul) vähemalt 48 tundi järjestikust puhkeajaga. Tervishoiu on see niigi lühem, sest töötaja summeeritud arvestuse korral, mida kasutatakse pea kõigis haiglates, võib olla 36 tundi. Haiglate liit arvab, et puhkepäevi võiks edaspidi anda ainult ühekaupa.

Haiglahid soovivad ületunde tasustada samamoodi kui tavalisi töötunde ehk teiste sõnadega – sisuliselt lubada tervishoiu pikendada töönädalat seaduses lubatud ületundide arvu võrra, st 52 tunnini, kusjuures ilma lisakuludeta. Hüvitamine vaba ajaga käib praegu enamasti nii, et arstil lubatakse pärast valvet hommikul koju minna, kuid kuna patsiente ei saa abita jätta, siis jääb ta ikka tööle edasi – nii-öelda vabatahtlikult. Ületunnitöö on olemuselt erandlik töö, kui tööandjad tahavad selle tegemiseks pikaajalisi kokkuleppeid, siis on probleem tööandja töökorralduses. Juhtimisvigu ei tohiks lahendada töötajate õiguste piiramisega.

Kõige „huvitavam“ ettepanek puudutab haiglavälveid, millest võib aru saada, et kui valvearstil on vahepeal võimalik tunnikeseks silm kinni lasta, siis seda loetakse puhkeajaks. Kindlasti avaks selline töökorraldus uued võimalused ka IT-lahendusteks, millega valvearstide-õdede töö- ja tukkumisaega jälgitakse.

Euroopa Liidu töötaja direktiiv lubab erandeid teha, kuid tingimusel, et erandiga hõlmatud töötajatele antakse hüvituseks võrdväärse pikkusega puhkeajad, või kui see pole objektiivsetel põhjustel võimalik, siis võimaldatakse töötajatele asjakohane kaitse. Euroopa liidu liikmesriigina peab Eesti järgima eesmärki parandada töökeskkonda töötajate tervise ja turvalisuse kaitseks. Direktiivi kohaselt ei tohi majanduslikud kaalutlused olla ülimuslikud.

Haiglate liit ei ole teinud ühtki ettepanekut tasakaalustavate abinõude kohta, mis kaitseks töötajate õigusi ja tervist. Hoopiski tähelepanuta on aga asjaolu, et nende muudatuste tegelikkuseks saamisel suureneb veelgi arstide ja õdede töökoormus, mis halvendab arstiabi kvaliteeti ja patsiendihutust.